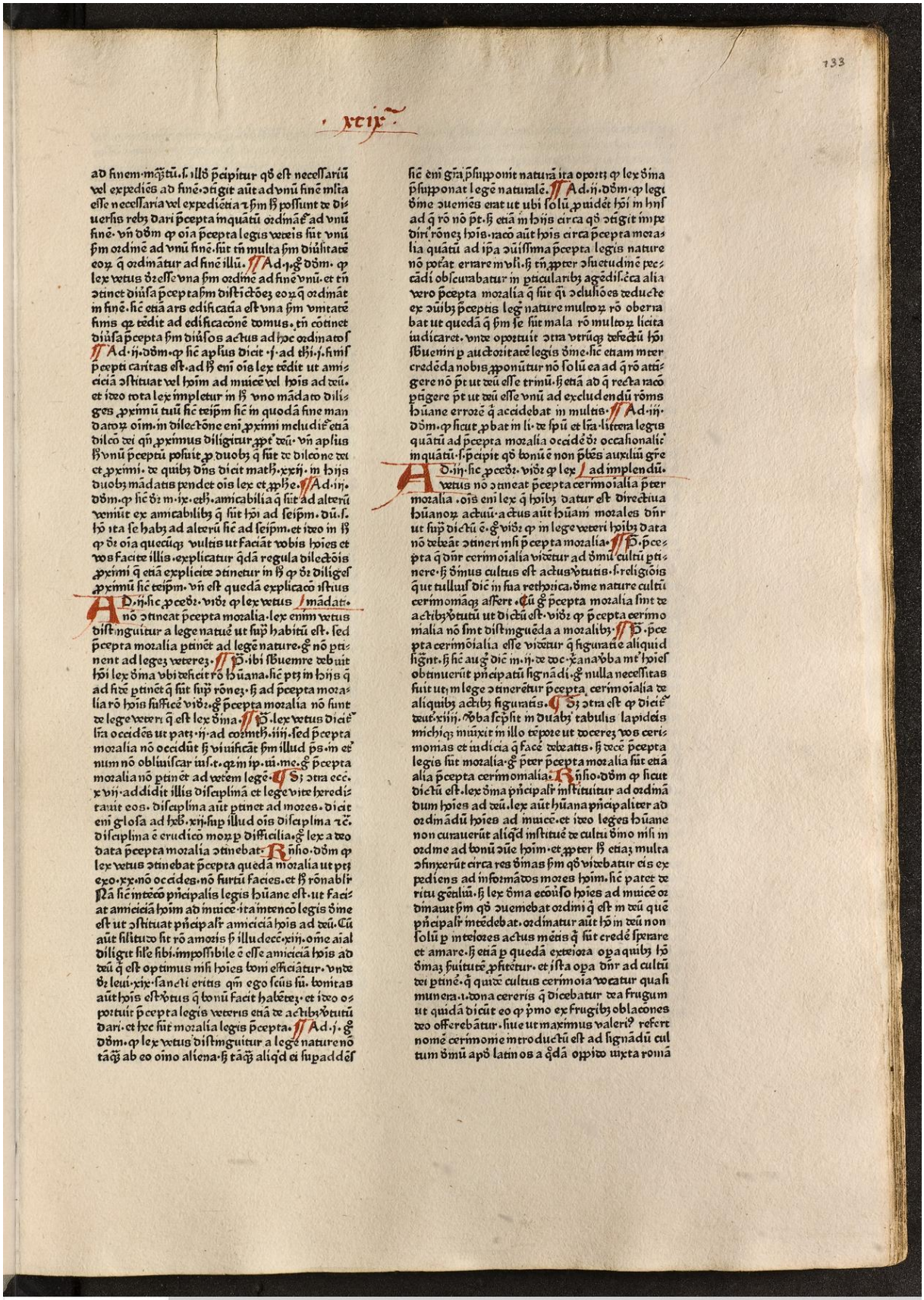

133

xcix

ad finem mãtũ. s. illõ ꝓcipitur qõ est necessariũ vel expediẽs ad finẽ. ordigit aũt ad vnũ finẽ mlta esse necessaria vel expedientia. ꝙm ꝫ possunt de diuersis rebꝫ dari ꝓcepta inquãtũ ordinãt ad vnũ finẽ. vñ dõm q oia ꝓcepta legis weris sũt vnũ ꝙm ordinẽ ad vnũ finẽ. sũt tñ multa ꝙm diuĩsitatẽ eoꝝ q ordinãtur ad finẽ illũ. ℣ Ad. j. g dõm. q lex vetus ꝺr esse vna ꝙm ordine ad finẽ vnũ. et tñ ordinet diuĩsa ꝓcepta ꝙm diuĩsos actus ad hoc ordinatos ℣ Ad. ij. dõm. q sic aplius dicit. s. ad thi. j. finis ꝓcepti caritas est. ad ꝫ eni ois lex tẽdit ut amicicia ĩstituat vel hoim ad mulcẽ vel hois ad dẽũ. et ideo tota lex impletur in ꝫ vno mãdato diliges ꝓximũ tuũ sic teipm sic in quodã fine mandatoꝝ oim. in dilectõne eni ꝓximi meludit etã dilcõ dei qñ ꝓximus diligitur ꝓpt deũ. vñ aplius ꝫ vnũ ꝓceptũ posuit. ꝓ duobꝫ q sũt de dilcone dei et ꝓximi. de quibꝫ dñs dicit math. xxij. in hijs duobꝫ mãdatis pendet ois lex et ꝓphe. ℣ Ad. iij. dõm. q sic ꝺr m. ix. eth. amicabilia q sũt ad alterũ veniũt ex amicabilibꝫ q̃ sũt hõi ad seipm. dũ. s. hõ ita se habꝫ ad alterũ sic ad seipm. et ideo in ꝫ q ꝺr oia quecũq; vultis ut faciãt vobis hoies et vos facite illis. explicatur q̃dã regula dilectõis ꝓximi q etã explicite tinetur in ꝫ q ꝺr diligeꝫ ꝓximũ q sic teipm. vñ est quedã explicatio istius

Ad. ij. sic ꝓceꝺr. viꝺr q lex vetus mãdat. nõ tineat ꝓcepta moralia. lex enim vetus distinguitur a lege naturẽ ut supꝫ habitũ est. sed ꝓcepta moralia ptinẽt ad legẽ nature. g nõ ptinent ad legez weream. ℣ Ꝑ. ibi sbuemre debuit hõi lex õma vbi defecit rõ hũana. sic ptꝫ in hijs q ad finẽ ptinẽt q sũt supꝫ rõnez. ꝫ ad ꝓcepta moralia rõ hois sufficiẽ viꝺr. g ꝓcepta moralia nõ sunt de lege veter q est lex õma. ℣ Ꝑ. lex vetus dicit lra occidẽs ut patz. ij. ad cozinth. iij. sed ꝓcepta moralia nõ occidũt ꝫ viuificãt ꝙm illud ps. in eꝝ num nõ obliuiscar iust. t. qm ip. tu. me. g ꝓcepta moralia nõ ptinẽt ad vetem legẽ. ¶ Sz ꝺra ecc. x vij. addidit illis disciplinã et lege vite hereditauit eos. disciplina aũt ptinet ad mores. dicit enĩ glosa ad hẽb. xij. sup illud ois disciplina tẽ. disciplina ẽ erudicio mozꝝ difficilia. g lex a deo data ꝓcepta moralia ꝺtinebat. Rñsio. dõm q lex vetus ꝺtinebat ꝓcepta quedã moralia ut pz exo. xx. nõ occides. nõ furtũ facies. et ꝫ rõnabilr Nã sic intẽdẽbat principalis legis hũane est. ut faciat amicicia hoim ad inuicẽ. ita intendẽbat legis õme est ut ĩstituat pncipalr amicicia hois ad dẽũ. Cũ aũt filiturꝺ sit rõ amoris ꝫ illud decẽ. xij. ome aial diligit sibi. impossibile ẽ esse amicicia hois ad dẽũ q est optimus nisi hoies bom efficiãtur. vnde ꝺr leui. xix. sanctꝫ eritis qm ego scũs sũ. bonitas aũt hois est ꝺtus q̃ bonũ facit habẽtez. et ideo oportuit ꝓcepta legis weris etã de actibꝫ ꝺtutũ dari. et hec sũt moralia legis ꝓcepta. ℣ Ad. j. g dõm. q lex vetus distinguitur a legẽ nature nõ tãq̃ ab eo oino aliena. ꝫ tãq̃ aliq̃d ei supaddit

sic enĩ gra ꝓsupponit naturã ita oportꝫ q lex õma ꝓsupponat legẽ naturalẽ. ℣ Ad. ij. dõm. q legi õme ꝺuemẽs erat ut ubi solũ ꝓuidẽt hõi m hns ad q̃ rõ nõ ꝓt. ꝫ etã m hijs circa q̃ ꝺtigit impediri rõnez hois. naco aũt hois circa ꝓcepta moralia quãtũ ad ipa ꝺuissima ꝓcepta legis nature nõ poꝑat errare m vli. ꝫ tñ ꝓter ꝺsuetudinẽ pecãdi obscurabatur in ꝓticularibꝫ agẽdis. ẽta alia vero ꝓcepta moralia q̃ sũt q̃ ꝺclusiões deducte ex dictis ꝓceptis legẽ nature multoꝝ rõ oberabat ut quedã q̃ ꝙm se sũt mala rõ multoꝝ licita iudicaret. vnde oportuit ꝺra vtrũq; defectũ hõis ꝺuemi p auctoritatẽ legis õme. sic etam mter credẽda nobis ꝓponũtur nõ solũ ea ad q̃ rõ attingere nõ ꝓt ut deũ esse trinũ. ꝫ etã ad q̃ recta raco ꝓtigere ꝓt ut deũ esse vnũ ad excludendũ rõms hũane errorẽ q̃ accidebat in multis. ℣ Ad. iij. dõm. q sicut ꝓbat in li. de spũ et lra. littera legis quãtũ ad ꝓcepta moralia occidẽ ꝺr occasionalr inquãtũ. s. ꝓcipit qõ bonũ ẽ non ꝓtes auxiliũ gre

Ad. iij. sic ꝓceꝺr. viꝺr q lex ad implendũ. vetus nõ ꝺtineat ꝓcepta cerimonialia ꝓter moralia. ois eni lex q̃ hoibꝫ datur est directiua hũanoꝝ actuũ. actus aũt hũani morales dñr ut supꝫ dictũ ẽ. g viꝺr q in lege veteri hoibꝫ data nõ debeãt ꝺtineri nisi ꝓcepta moralia. ℣ Ꝑ. ꝓcepta q̃ dñr cerimonialia vigẽtur ad õmũ cultũ ptinere. ꝫ õmus cultus est actus ꝺtutis. s. religiõis q̃ut tullius dicit in sua rethorica. õme nature cultũ cerimoniaq; affert. Cũ g ꝓcepta moralia sint de actibꝫ ꝺtutũ ut dictũ est. viꝺr q ꝓcepta cerimonialia nõ sint distinguẽda a moralibꝫ. ℣ Ꝑ. ꝓcepta cerimõialia esse vigẽtur q figuratiẽ aliquid signt. ꝫ sic augdicit in. ij. de doc. xana ꝺba mt hoies obtinuerũt pncipatũ signãdi. g nulla necessitas fuit ut in lege ꝺtinerẽtur ꝓcepta cerimoialia de aliquibꝫ actibꝫ figuratis. ¶ Sz ꝺra est q dicit aut. xiiij. ꝺba scripsit in duabꝫ tabulis lapideis michiq; mũxit in illo tẽpore ut docerez vos cerimonias et iudicia q̃ facẽ debeatis. ꝫ dcẽ ꝓcepta legis fuit moralia. g ꝓter ꝓcepta moralia fuit etã alia ꝓcepta cerimonialia. Rñsio. dõm q sicut dictũ est. lex õma pncipalr mstituitur ad ordinãdum hoies ad dẽũ. lex aũt hũana pncipaliter ad ordinãdũ hoies ad mulcẽ. et ideo leges hũane non curauerũt aliq̃d mstituẽ de cultu õmo nisi in ordine ad bonũ cõe hoim. et ꝓter ꝫ etiaz multa ĩnxerũt circa res õmas ꝙm qõ videbatur eis expediens ad informãdos mores hoim. sic patet de ritu gẽtilũ. ꝫ lex õma ecõuso hoies ad mulcẽ ordinaut ꝙm qõ ꝺuemebat ordini q̃ est m deũ quẽ pncipalr intẽdebat. ordinatur aũt hõ in deũ non solũ p mteriores actus meis q̃ sũt credẽ sperare et amare. ꝫ etã p quedã exteriora opa quibꝫ hõ õmaz fuitutẽ ꝓfitetur. et ista opa dñr ad cultũ dei ptinẽ. q̃ quidẽ cultus cerimoia weatur quasi munera. i. dona cereris q̃ dicebatur dea frugum ut quidã dicũt eo q ꝑmo ex frugibꝫ oblacones deo offerebãtur. siue ut maximus valeri? refert nomẽ cerimonie mtroductũ est ad signãdũ cultum õmũ apũd latinos a q̃dã oppido uxta romã

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-v-85/0265
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt